

Voisi Tallinnaan mennä muutenkin kuin turistiksi

Markku Mantila

Suomen ja Viron välillä matkustaa vuosittain yli seitsemän miljoonaa ihmistä. Määrä on huikaa, suurempi kuin maiden yhteenlaskettu asukasmäärä. Helsingistä huitaistaan Tallinnaan shoppailemaan ja pitämään hauskaa, Virosta matkustetaan Helsinkiin useammin työn kuin huvin perässä.

Myös muu Baltia tuntuu kiinnostavan suomalaisia. Oli harmi, että Air Baltic lopetti lentonsa Oulusta Turun kautta Riikaan. Muutaman tekemäni matkan perusteella matkustajia ainakin riitti. Kone oli melkein täynnä jo Oulussa.

Vilkkaan turismin ansiosta suomalaisilla on Baltian maihin laaja kosketuspinta. Valtiollisen tason kanssakäymisessä on tapana korostaa maitten välisiä erinomaisia suhteita. Valtiolliset instituutiot halaavat toisiaan herkästi viran puolesta. Baltian maiden, aivan erityisesti Viron suhteen kanssakäynti on kansalaisten välistä ja spontaania – ja hyvä niin.

Paljon on ehtinyt tapahtua sen jälkeen, kun Neuvostoliitto hajosi ja Baltian maat palauttivat itsenäisyytensä. Baltia palasi nopeasti kartoille ja suomalaisiin mieliin. Peruskoulunsa 1970-luvulla käyneet eivät juurikaan lukeneet Baltian historiasta.

Eikä aihepiiriin palattu vielä lukiossakaan. Neuvostomiehitys jäi oppikirjoissa sosialismin suurten saavutusten alle. Hirmuhallitsija Stalin olikin mies, joka vei takapajuksen maatalousmaan teolliseksi jättiläiseksi, jonka päättymättömillä mustan mullan pelloilla puimurivistöt korjasivat määrättömän suurta vehnä-satoa talteen.

Vasta opetellessani Seinäjoen lukiossa englantia Time-lehteä lukemalla vastaan tuli kovin toisenlainen kuva suuresta ja mahtavasta. Jutut kertoivat myös tehottomasta taloudesta, viljapulasta, ja pelloille ruostuvista traktoreista ja puimureista. Meni hyvä tovi ennen kuin tajusi, että niin jutuissa kyllä kerrotaan eikä kyse on kehnon englannintaidon aiheuttamasta väärinymmärryksestä.

Baltiasta ei paljon kirjoitettu. Vasta aivan viime vuosina eteen osui suomeksi tekstejä, joissa kerrotaan myös muualla kuin Virossa vaikuttaneista vastarintaliikkeistä. Liettuassa viimeiset sissit saatiin kiinni vasta 1960-luvulla.

Vähän yli 20 vuodessa Baltia on palannut suomalaisten tietoisuuteen. Maat ovat rohkeasti ottaneet paikkansa kansainvälisessä yhteisössä. Ne ovat liittyneet Euroopan unioniin ja Natoon täysjäseniksi. Viro jopa liittyi euroalueeseen. Jokainen on myös kokenut rajun talouskriisin, josta toipuminen on hyvässä vauhdissa.

Oman rakennekriisinsä kanssa kamppaileva Suomi voisi ottaa Baltian mailta myös opiksi. Ensimmäinen opetus on se, ettei niin vaikeaa tilannetta tulekaan, etteikö siitä rohkeudella ja päättäväisyydellä selviä. Latvia, jonka talouskriisin lienee ollut kolmikoinen vaikein, on selvinnyt romahduksesta, joka söi melkein viidenneksen bruttokansantuotteesta. Viirasta on rohkeiden yritysvero- ja verotuskeinojensa ansiosta tullut houkutteleva kohdemaahan myös suomalaisille yrityksille. Ne ovat kaikki ratkaisseet omat kestävyysvajeensa.

Talouden ja ulkopoliittikan lohkoilla Baltian maat ovat kaikkineen osoittaneet päättäväisyyttä ja näkemystä, joita soisi löytyvän myös meikäläisiltä päättäjiltä.

Kun turistit ovat löytäneet Tallinnan, voisi sinne mennä muutenkin kuin turistina. Pienillä kansakunnilla näkymä maailmasta on usein samankaltainen, niin myös keinot ongelmien selvittämiseksi.

Markku Mantila
päätoimittaja
Kaleva

Aikaisemmin sarjassa ilmestyneitä kolumneja

Nro.		Kirjoittaja
6/2013	7.2.2013	Itämeren alueen ruokayhteistyön mahdollisuudet Johanna Mäkelä, professori, Helsingin yliopisto
1/2013	3.1.2013	Itämeren alueen jäsenvaltiot ja eurokriisi Olli Rehn, varapuheenjohtaja, Euroopan komissio
47/2012	20.12.2012	Ryöstöretkien ja kaupankäynnin meri - Itämeren kansojen seikkailut esihistoriallisella ajalla Jarl-Thure Eriksson, kansleri, Åbo Akademi
42/2012	16.11.2012	Pullopostia - Meri yhdistää Suomea ja Viroa Aleksi Härkönen, suurlähettiläs, Suomen suurlähetystö, Tallinna
37/2012	12.10.2012	Venäjän WTO-jäsenyyden alkumetrit Heli Simola, ekonomisti, Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitos
34/2012	21.9.2012	Cleantechista ratkaisu Itämerelle ja Suomen talouskasvulle Jyri Häkämies, elinkeinoministeri, Työ- ja elinkeinoministeriö
30/2012	24.8.2012	Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistyötä laajalla rintamalla Erkki Tuomioja, ulkoasiainministeri, ulkoasiainministeriö
11/2012	9.3.2012	Itämeri on kirkkojen meri Kari Mäkinen, arkkipiispa, Suomen evankelis-luterilainen kirkko
7/2012	10.2.2012	Itämeren kohtalo ratkaistaan puhdistamoilla eikä juhlapuheissa Juha Nurminen, puheenjohtaja, John Nurmisen Säätiö
1/2012	6.1.2012	Työnjaolla tehokkuutta Itämeren alueen yhteistyöhön Thomas Götz, Saksan Suomen suurlähettiläs
16/2011	11.11.2011	Nya regler för emission inom Östersjöområdet Christian Ramberg, toimitusjohtaja, Turun Satama
1/2011	5.8.2011	Turun kaupunki ja EU:n Itämeristrategia Aleksi Randell, Turun kaupunginjohtaja, Centrum Balticum -säätiön pj.